

«ҒҰМАРБЕК ДӘУКЕЕВ АТЫНДАҒЫ АЛМАТЫ ЭНЕРГЕТИКА ЖӘНЕ БАЙЛАНЫС УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ-ДАН ШЫҒАРУ ТӘРТІБІ

1. Құжаттың мақсаты

Осы құжат «Ғұмарбек Дәукеев атындағы Алматы энергетика және байланыс университеті» Коммерциялық емес акционерлік қоғамында білім алушыларды оқудан шығару тәртібін айқындайды.

2. Құжаттың қолданылу саласы

Осы құжаттың талаптары Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау кезінде оқу процесіне қатысатын университеттің құрылымдық бөлімшелерінің орындауы үшін міндетті болып табылады.

3. Сілтемелер

Осы Ереже Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің нормативтік құжаттары негізінде әзірленді:

- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 31.10.2018 ж. № 604 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты.

- Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 30.10.2018 ж. № 595 бұйрығымен бекітілген.

- Оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру Қағидалары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 20.04.2011 ж. № 152 бұйрығымен бекітілген.

- Жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидалары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 31.10.2018 ж. № 600 бұйрығымен бекітілген.

- АЭЖБУ академиялық саясаты.

4. Терминдер мен қысқартулар

Осы Ережеде келесі анықтамалар қолданылады:

Академиялық адалдық – жазбаша жұмыстарды (бақылау, эссе, дипломдық, диссертациялық) орындау, емтихандардағы жауаптар, зерттеулер, өз ұстанымын білдіру, академиялық қызметкерлермен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен өзара қарым-қатынас кезінде білім алушының оқудағы адалдығын білдіретін құндылықтар мен қағидаттар жиынтығы;

Үлгерімнің орташа балы GPA (Grade Point Average) – ағымдағы кезеңдегі кредиттердің жалпы санына пән бойынша қорытынды баға балдарының сандық эквиваленті және кредиттер сомасының қатынасын білдіретін семестр, оқу жылы немесе бүкіл оқу кезеңі түріндегі академиялық кезеңдегі білім алушының оқу жетістіктері деңгейінің орташа өлшемді бағасы;

Білім алушыларды қорытынды аттестаттау – түлектердің теориялық білім деңгейін, қалыптасқан кәсіби құзыреттерін, кәсіби міндеттерді орындауға дайындығын және олардың дайындығының білім беру бағдарламасының талаптарына сәйкестігін бағалау рәсімі;

Академиялық үлгермеушілік – жеке оқу жоспарын орындамау;

Академиялық берешек – білім беру бағдарламасының бір немесе бірнеше оқу пәндері, курстары, пәндері (модульдері) бойынша аралық аттестаттаудың қанағаттанарлықсыз нәтижелері немесе дәлелді себептері болмаған кезде аралық аттестаттаудан өтпеу;

Білім алушыларды аралық аттестаттау – білім алушылардың оқу аяқталғаннан кейін бір оқу пәнінің бір бөлігінің немесе бүкіл көлемінің мазмұнын меңгеру сапасын бағалау мақсатында жүргізілетін рәсім.

Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау – академиялық кезең ішінде сабақ кестесіне сәйкес аудиториялық және аудиториядан тыс сабақтарда оқытушымен жүргізілетін оқу бағдарламасына (Syllabus) сәйкес білім алушылардың білімін жүйелі тексеру;

Транскрипт (Transcript) – кредиттер мен бағаларды көрсете отырып, тиісті оқу кезеңіндегі меңгерілген пәндер және (немесе) модульдер мен оқу жұмысының басқа түрлерінің тізбесін қамтитын құжат;

Аралық бақылау – пән бойынша білім алушылардың оқу жетістіктерін бақылау академиялық күнтізбеге сәйкес өткізілетін тестілеу, коллоквиум немесе бақылау жұмысы түрінде өткізіледі;

Тіркеу офісі – білім алушылардың игерген кредиттерін ескере отырып, олардың оқу жетістіктерінің тарихын тіркеумен, білім алушылардың аралық және қорытынды аттестаттауларын ұйымдастырумен және олардың академиялық рейтингтерін есептеумен айналысатын Академиялық қызмет;

Эдвайзер (Advisor) - тиісті білім беру бағдарламасы бойынша білім алушының академиялық тәлімгері функциясын орындайтын, оқыту траекториясын таңдауға (жеке оқу жоспарын қалыптастыруға) және оқу кезеңінде білім беру бағдарламасын меңгеруге жәрдемдесетін оқытушы.

Негізгі ережелер

Академиялық саясаттың 6.2 -тармағына сәйкес білім алушыны ЖОО-дан шығару келесі жаңдайларда жүзеге асырылады:

- 1) академиялық үлгермегені үшін;
- 2) академиялық адалдық қағидастарын бұзғаны үшін;
- 3) ЖОО-ның ішкі тәртіп қағидаларын және Жарғысын бұзғаны үшін;
- 4) білім беру қызметтерін көрсету туралы шарттың талаптарын бұзғаны үшін, оның ішінде оқу құнын төлемегені үшін;
- 5) өз қалауы бойынша жүргізіледі.

Университеттен шығарылған білім алушылар, білім беру гранттарының иегерлері білім беру грантынан айырылады. Университетте оқуын жалғастырудан бас тартқан жағдайда, білім алушы үш күн мерзімде университетті жазбаша хабардар етуге міндетті. Онымен шарттық қатынастар жалғасуда және білім беру қызметтерін көрсеткені үшін төлем ректордың оны университеттен шығару туралы тиісті бұйрығы шыққан күнге дейін есептеледі.

Университет пен білім алушы арасындағы шарттық қатынастарды тоқтату үшін білім алушыны университеттен шығару туралы бұйрық негіз болып табылады.

Білім алушының қызмет көрсету шартында көзделген құқықтары мен міндеттері оқудан шығарылған күнінен бастап тоқтатылады. Оқудан шығару туралы бұйрық шыққан күн оқудан шығарылған күн болып есептеледі.

Университет оқудан шығару туралы бұйрық шыққанға дейін 3 күн бұрын корпоративтік поштаға хабарлама жібере отырып, білім алушыны хабардар етеді. Студенттерге хабарламаны оқымау және хабарламаға жауаптың болмауы оқудан шығаруға кедергі болмайды.

1. Академиялық үлгермеушілігі үшін оқудан шығару.

Академиялық үлгермеушілік – бұл білім беру бағдарламасының (оқу жоспарының) талаптарын орындамау, жеке оқу жоспарының орындалмауы.

Академиялық үлгермеушілік академиялық берешектің болуымен және / немесе GPA үлгерімінің белгіленген ауысу балынан төмен орташа балының болуымен көрінеді.

Білім алушыларды курстан курсқа ауыстыру практика, қосымша Жазғы семестр және курстан алынған үлгерімнің орташа балы (GPA - Grade Point Average) бойынша нәтижелерді ескере отырып, оқу жылының (аралық аттестаттау) қорытындылары бойынша жүзеге асырылады. Білім алушыларды курстан курсқа ауыстырудың міндетті шарты олардың ЖОО - да белгіленген ауысу балынан төмен емес үлгерімнің орташа балына (GPA-Grade Point Average) қол жеткізуі болып табылады.

1.1. Білім алушы өзінің академиялық рейтингін (GPA) жоғарылата алады:

- қосымша жазғы семестрде пәндерді қайта өту немесе қосымша пәндерді оқу арқылы.
- қайта оқу жылынан өту кезінде.

GPA ауысу балын алмаған және қосымша жазғы семестрде немесе қайта оқу жылында пәндерді қайта оқуға өтініш жазбаған білім алушы академиялық үлгермегендігі үшін университеттен шығарылады.

Қажетті GPA өту балын жинаған, бірақ келесі семестрдегі пәндер үшін пререквизит болып табылатын пәндер бойынша қосымша жазғы семестрде академиялық берешекті жоймаған білім алушы қайта оқу жылына қалдырылады.

Қайта оқу жылына немесе өз еркімен оқудан шығаруға немесе басқа ЖОО-ға ауысуға қосымша Жазғы семестр аяқталғаннан кейін бір апта ішінде, бірақ келесі оқу жылы басталғанға дейін бір апта бұрын өтініш жазбаған білім алушы академиялық үлгермегендігі үшін университеттен шығарылады. Ауыстыру және қайта қабылдау туралы өтініштер тек демалыс уақытында және академиялық кезең басталғанға дейін 7 күннен кешіктірілмей қаралады.

Қорытынды аттестаттау бойынша «қанағаттанарлықсыз» деген баға алған білім алушы білім беру бағдарламасының талаптарын орындамаған: дипломдық жұмысты (жобаны) немесе магистрлік диссертацияны (жобаны) қорғамаған немесе білім беру бағдарламасының талаптарын орындамаған: кешенді емтихан тапсырмаған ретінде академиялық үлгермегендігі үшін ЖОО басшысының бұйрығымен ЖОО-дан шығарылады.

2. Академиялық адалдық қағидаларын бұзғаны үшін оқудан шығару.

Академиялық адалдықтың негізгі қағидаттары:

1) академиялық жұмыста адалдық пен өзара құрметтеуді қалыптастыратын негізгі институционалдық құндылық ретінде академиялық адалдықты қамтамасыз ету;

2) жоғары этикалық құндылықтарды қалыптастыруға бағытталған академиялық адалдықтың әділ және объективті қағидаларын бекіту;

3) жазбаша бақылау жұмыстарын, емтихандарды, эсселерді, зерттеулерді, презентацияларды орындау және тапсыру кезінде лайықты мінез-құлық;

4) оқытушының академиялық мәдениетті қалыптастыруға ықпал ететін тәлімгер ретінде өзінің білім алушыларына құрмет көрсетуі;

5) академиялық адалдықты ілгерілеткені және қорғағаны үшін білім беру процесіне қатысушыларды көтермелеу және ынталандыру;

6) оқытушының пәннің нақты саясатын, білім алушыдан күтілетін талаптарды анықтауы;

7) оқытушының білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың нақты параметрлерін айқындау;

8) академиялық адалдық қағидаттарын бұзғаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шаралар қабылдау;

9) білім алушыларға білім беру, әлеуметтік және психологиялық қолдау көрсететін және академиялық адалдық көріністеріне жол бермеуге мүмкіндік беретін академиялық орта құру болып табылады.

Академиялық адалдықтың бұзылуы ағымдағы бақылауды, ғылыми-зерттеу жұмысын, қорытынды бақылауды (емтихандағы тәртіп ережелерін бұзу), қорытынды аттестаттауды (кешенді емтихандар, бітіру жұмыстарын қорғау) жүргізу кезінде анықталуы мүмкін.

Академиялық адалдықты бұзу түрлері «АЭЖБУ» КЕАҚ Академиялық адалдық саясатына сәйкес анықталады

Оқытушы, емтихан алушы, ғылыми жетекші академиялық адалдық саясатының ережелерін және/немесе емтихандағы мінез-құлық ережелерін бұзуда оқу процесі кезінде байқалған білім алушының жұмысын жояды. Бұл ретте оқытушы немесе емтихан алушы немесе ғылыми жетекші, кафедра меңгерушісі, Тіркеу офисінің бастығы қол қойған хаттама жасалады. Хаттаманың көшірмесі кафедрада қалады, түпнұсқасы ақпараттық жүйеге тиісті өзгерістер енгізу үшін тіркеу офисіне (бұдан әрі - ТО) беріледі.

Болашақта мұндай мінез-құлықтың алдын алу мақсатында тапсырмаларды орындау кезінде Академиялық адалдық саясатын бұзған студент түсіндірме жазба жазады.

Кафедра отырысында келесі іс-әрекеттер туралы шешімдер қабылданады:

- қайта тапсыру тәртібі Ғұмарбек Дәукеев атындағы АЭЖБУ КЕАҚ-та білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізу қағидаларында айқындалатын емтихандар мен бітіру жұмыстарын қоспағанда, білім алушыға оқытушы белгілеген уақытта жойылған жазбаша жұмысты қайта тапсыру құқығын беру туралы;

- Академиялық адалдық фактісінде байқалған білім алушының орындаған жұмысын қайта тапсыру құқығынан айыру туралы.

Аралық аттестаттауды (емтихан сессиясын), қорытынды аттестаттауды өткізу кезінде бұзушылықтар тіркелген жағдайда, қайта тапсыруға тыйым салынады, ал пәнді қайта зерделеу, қорытынды аттестаттаудан қайта өту тәртібі Ғұмарбек Дәукеев атындағы АЭЖБУ КЕАҚ-та білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды өткізу қағидаларында айқындалады;

Қорытынды аттестаттау өткізілгеннен кейін (бітіру жұмыстарын тексеру нәтижелері бойынша) Академиялық адалдық саясатының бұзылуы анықталған жағдайда, бітіру жұмыстарын тексеру жөніндегі комиссияның тиісті анықтамасы негізінде плагиаттың, қайталаудың, көшірудің анықталған фактілері туралы материалдар одан әрі шешім қабылдау үшін аттестаттау комиссиясына жіберіледі.

Ережені бұзудың әрбір нақты жағдайын университет ректорымен арнайы құрылған комиссия талдай алады, оның құрамына АҚ жөніндегі проректор, институт директоры, кафедра меңгерушілері, оқу тобының эдвайзерлері және т.б. кіруі мүмкін.

Оқытушы (емтихан алушы, ғылыми жетекші немесе қорытынды бақылау (аралық аттестаттау және/немесе қорытынды аттестаттау) рәсімін өткізуге қатысы бар университет қызметкерлері) анықтаған білім алушының академиялық адалдық саясатын бұзудың үштен астам жағдайы тіркелген жағдайда, білім алушы академиялық адалдық қағидаларын бұзғаны үшін оқудан шығарылуға жатады.

Институт директоры университет ректорының атына Академиялық адалдық ережелерін бұзу тарихы және білім алушымен бұрын жүргізілген алдын алу (түсіндіру) жұмысы егжей-тегжейлі баяндалған білім алушыны оқудан шығаруға ұсыным ұсынады.

Директордың ұсынысы негізінде оқудан шығару туралы бұйрық шығарылады.

3. ЖОО-ның ішкі тәртіп ережелерін және Жарғысын бұзғаны үшін;

Ішкі тәртіп ережелерін және/немесе университет Жарғысын бұзған жағдайда институт директорының ұсынуымен оқудан шығаруға бұйрық шығарылады.

Университеттің ішкі тәртібін және Жарғысын бұзғаны үшін оқудан шығару:

- оқу тәртібін бұзғаны үшін, университетпен байланысты жоғалтқаны үшін;
- ағымдағы семестрде 36 сағат және одан да көп көлемде оқу сабақтарын дәлелді себептерсіз жүйелі түрде өткізгені үшін;
- емтихандағы тәртіп ережелерін бұзғаны үшін;
- университет қабырғасында спирттік ішімдіктер ішкені, алкогольдік, есірткілік масаңдық немесе басқа түрдегі улануды тудыратын заттарды пайдаланғаны, құмар ойындар ойнағаны үшін;
- ауыр зардаптарға әкеп соғуы мүмкін еңбекті қорғауды немесе өрт қауіпсіздігін бұзғаны үшін;
- университет мүлкін бүлдіргені үшін;
- университет қабырғасында қоғамға жат мінез-құлық үшін.

Білім алушының және университеттің еркінен тыс мән-жайлар бойынша оқудан шығару, оның ішінде:

- шетелдік білім алушыны депортациялау;
- білім алушының қамауға алу, оның түзеу мекемелерінде жазасын өтеу қорытындылары;
- университетте оқуды жалғастыруға мүмкіндік бермейтін басқа жағдайларда.

4. Білім беру қызметтерін көрсету туралы шарттың талаптарын бұзғаны үшін, оның ішінде оқу құнын төлемегені үшін;

Білім алушы білім беру қызметтерін көрсету туралы шарттың талаптарын бұзғаны үшін, оның ішінде институт директорының ұсынуы негізінде оқу құнын төлемегені үшін оқудан шығарылуы мүмкін.

Әрбір жағдайды институт директоры жеке қарастыруы мүмкін.

Оқудан шығару туралы шешім негізделген жағдайда ұсыным негізінде оқудан шығару туралы бұйрық шығарылады. Оқу құнын төлемегені үшін оқудан шығарылған ақылы негізде оқитын Студент қарызын өтеген жағдайда оқуға қайта қабылдана алады және оқудан шығарылған күннен бастап төрт апта ішінде осы семестрде оқуын жалғастыра алады.

5. Өз қалауы бойынша.

Білім алушының (заңды өкілдердің) бастамасы бойынша оқудан шығару жүргізіледі:

- өз қалауы бойынша;

- басқа білім беру мекемесіне ауысуына байланысты.

Өз қалауы бойынша оқудан шығарылған жағдайда білім алушы университет ректорының атына оқудан шығару туралы өтініш жазады, ол институт директорында қабылданады және осы өтініш негізінде бұйрық шығарылады.

Толтырылған кету парағын ұсынғаннан кейін тіркеу офісі білім алушыға алдыңғы білімі туралы құжатты береді. Білім алушының қалауы бойынша менгерілген пәндер (кредиттер) туралы бағалары бар Транскрипт беріледі.

Басқа білім беру мекемесіне ауысуына байланысты оқудан шығару білім алушыларды ауыстыру және қайта қабылдау қағидаларына сәйкес қабылдаушы ЖОО-дан жеке ісіне сұрау салу және қабылдау туралы бұйрықтан үзінді көшірме негізінде жүргізіледі.

Толтырылған кету парағын тапсырғаннан кейін тіркеу офісі пошта арқылы білім алушының жеке ісін қабылдаушы білім беру мекемесіне жібереді.

Егер білім алушы академиялық демалыста болған жағдайда, онда академиялық демалысты беру мерзімі аяқталуының соңғы күніне дейін білім алушы академиялық демалысты аяқтау себебі бойынша одан шығу туралы өтініш жазуға және тиісті құжаттарды ұсынуға міндетті. Егер студент қандай да бір себептермен белгіленген мерзімде құжаттарды ұсына алмаса (әскерден қайтару туралы құжаттар кешіктірілген жағдайда), ол өз институтының директорына ескертуі керек. Олай болмаған жағдайда академиялық демалыс беру мерзімі аяқталған айдан кейін білім алушыны хабардар етпестен оқудан шығару туралы бұйрық шығарылады. Білім алушыны одан әрі қайта қабылдау демалыс кезеңінде жалпы белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

Осы құжатпен тәртіптелмеген мәселелер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және университеттің нормативтік құжаттарына сәйкес реттеледі.

**Академиялық қызмет
жөніндегі проректор**

Келісілді:
ТО бастығы

АМД директоры

А.Жұпайхан

С.Демесинова

С.Байзакова